

**ABDULFATTOX ABU G'UDDANING "AR RASUL UL MUALLIM"
ASARIDA AXLOQ ODOB VA PEDAGOKIKANING YORITILISHI VA
UNING BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYYATI**

*Axmedov Diyor Solijon o'g'li
OSIYO XALQARO UNIVERSITETI*

*Pedagogika va psixologiya yo'nalishi mutaxassisligi
M8-PP-22 guruh magistranti*

Mir Arab o'rta maxsus Islom bilim yurti Qur'on va tajvid fani mudarrisi

Annotatsiya. Ushbu maqola Abdulfattoh Abu g'uddaning Islomiy ta'limgangi axloqiy odob-axloq va pedagogikaga bag'ishlangan "Ar Rasul Ul Muallim" seminal asarining doimiy ahamiyatiga bag'ishlangan. Matnning zamonaviy davrdagi dolzarbligi muhokama qilinib, uning xarakterni rivojlantirish va axloqiy ko'rsatma bo'yicha ko'rsatmalarini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: Abdulfattox Abu g'udda, Ar Rasul ul Muallim, axloq odobi, pedagogika, Islom ta'limi, zamonaviy dolzarblik.

Аннотация. Эта статья посвящена непрекращающей важности основополагающей работы Абдулфаттаха Абу гудды "Ар Расул уль Авалим" по этике и педагогике в исламском образовании. Обсуждается актуальность текста в наше время, подчеркивая его руководящие принципы развития характера и морального наставления.

Ключевые слова: Абдульфаттокс Абу гудда, Ар Расул уль муаллим, этика морали, педагогика, исламское образование, современная актуальность.

Annotation. This article is devoted to the continuing importance of Abdulfattoh Abu ghudda's seminal work "Ar Rasul Ul Mulim", which focuses on moral etiquette and pedagogy in Islamic education. The relevance of the text in modern times is discussed, emphasizing its guidelines for character development and moral guidance.

Keywords: Abdulfattox Abu ghudda, Ar Rasul ul Muhammad, ethics, pedagogy, Islamic education, modern relevance.

Islom adabiyoti sohasida olimlarning ishlari ko'pincha axloqiy solihlik va samarali pedagogik usullar yo'lini yorituvchi yo'l ko'rsatuvchi chiroq bo'lib xizmat qiladi. Ana shunday ajoyib hissalardan biri Abdulfattox Abu g'uddaning "Ar Rasul ul Muallim." Bu ish nafaqat axloqiy odob-axloq qoidalalarini oshib beradi, balki pedagogik amaliyot, vaqtidan oshib ketish va bugungi sharoitda dolzarb bo'lib qolish haqida tushuncha beradi.

"Ar Rasul ul Muallim" Payg'ambarimiz Muhammad sollallohu alayhi vasallam hayotidan olingan ta'lilotlar va saboqlarning to'liq to'plamidir. Taniqli Islom olimi

AbdulFattox Abu g'udda tomonidan yozilgan ushbu kitob axloqiy odob-axloq qoidalari va pedagogik strategiyalar haqida qimmatli tushunchalarni beradi. Bu o'qituvchilar uchun ham, shaxsiy rivojlanishga intilayotgan shaxslar uchun ham qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Abu g'uddaning metodikasi Payg'ambarning xatti-harakatlari va so'zlaridan saboq olishni o'z ichiga oladi va shu bilan axloqiy xulq-atvor va samarali o'qitish usullari uchun mustahkam poydevor yaratadi. Matn tematik tarzda tashkil etilgan bo'lib, hayotning turli jahbalarini, jumladan halollik, kamtarlik, sabr-toqat, hamdardlik va hurmatni qamrab oladi. Har bir bobda Payg'ambar hayotidan ushbu fazilatlarga misol bo'ladigan voqealar keltirilgan.

"Ar-Rasul Al-muallim" (Payg'ambar, Ustoz) tomonidan yozilgan kitob Abdul Fattoh Abu g'udda, taniqli Islom olimi va ustozi Suriya. Kitobda Muhammad Payg'ambarning (sollallohu alayhi vasallam) o'qituvchi va tarbiyachi sifatida axloqiy odob-axloq qoidalari va pedagogik usullariga e'tibor qaratilgan. U o'qituvchilar, ota-onalar va shaxslarni yaxshi o'quv muhitini rivojlantirish va axloqiy xulq-atvorni rivojlantirishga yo'naltirish uchun Payg'ambarning namunali fazilatlari va o'qitish usullarini ta'kidlashga qaratilgan.

Kitobda sabr-toqat, hamdardlik, Mehribonlik va samarali muloqot bilan ajralib turadigan Payg'ambarning o'qitish uslubini modellashtirish muhimligi ta'kidlangan. Unda Payg'ambar ta'lilotining masallardan foydalanish, hikoya qilish, so'roq qilish va o'z xabarini samarali etkazish va sheriklarini tarbiyalash uchun shaxsiy ko'rsatmalar kabi turli jihatlari o'rganilgan.

"Ar-Rasul Al-muallim" ning bugungi kundagi ahamiyati uning zamonaviy ta'lim va axloqiy taraqqiyot bilan bog'liqligidadir. Kitob ta'limoti bugungi kunda ham muhim bo'lishining bir necha sababları:

1. Axloqiy qadriyatlar: kitobda payg'ambar o'z ta'lilotida halollik, rahm-shafqat, hurmat vaadolat kabi axloqiy va axloqiy qadriyatlar ta'kidlangan. Turli axloqiy muammolar bilan kurashayotgan dunyoda bu ta'lilotlar tarbiyachilar va ota-onalarga axloqiy jihatdan to'g'ri shaxslarni tarbiyalashda yo'l-yo'riq ko'rsatishi mumkin.

2. Samarali o'qitish usullari: Payg'ambar tomonidan qo'llaniladigan pedagogik usullar abadiydir va o'qituvchilarni o'qitishga innovatsion va samarali yondashuvlarni qabul qilishga ilhomlantirishi mumkin. Uning shaxsiy yondashuvi, faol ishtiroki va interfaol o'qitish usullari zamonaviy sinflarda hali ham qo'llaniladi.

3. Xarakterni shakllantirish: kitobda Payg'ambarning xarakterni rivojlantirishga, odob-axloq va fazilatlarni tarbiyalash muhimligiga urg'u berilgan. Xarakter tarbiyasi ko'pincha e'tibordan chetda qoladigan davrda bu ta'lilotlar shaxslarning yaxlit rivojlanishiga hissa qo'shishi mumkin.

4. Hamdardlik va inklyuzivlik: Payg'ambarning ta'limotlari inklyuziv bo'lib, kelib chiqishi va qobiliyatidan qat'i nazar, barcha o'quvchilar uchun hamdardlikni ta'kidlagan. Ushbu yondashuv turli xil ehtiyojlarni qondiradigan inklyuziv ta'lim muhitini yaratish bo'yicha zamonaviy sa'y-harakatlarga mos keladi.

5. Muloqot qobiliyatları: Payg'ambarning mohirona muloqoti, shu jumladan faol tinglash va uning xabarini tinglovchilariga moslashtirish bugungi o'zaro bog'liq dunyoda samarali muloqot qilish uchun namuna bo'lib xizmat qiladi.

6. Ota-onalar va oila dinamikasi: kitob Payg'ambarning bolalar va oila a'zolari bilan o'zaro munosabatlari haqida tushuncha beradi, ota-onalarga bolalarni sevgi, sabr-toqat va tushunish bilan tarbiyalashda yo'l-yo'rqi beradi.

7. Dinlararo tushunish: Payg'ambarning boshqalarning e'tiqodini hurmat qilish va barcha odamlarga mehr bilan munosabatda bo'lish haqidagi ta'limotlari dinlararo tushunish va uyg'unlikni targ'ib qilishda muhim ahamiyatga ega.

"Ar-Rasul Al-muallim" vaqt va madaniyatdan ustun bo'lgan donolik va yo'l-yo'rqi xazinasini taklif etadi. Uning axloqiy odob-axloq qoidalari, pedagogik texnika va xarakterni rivojlantirishga qaratilganligi bugungi ta'lim manzarasida muhim ahamiyat kasb etib, shaxslarning yaxshi o'qituvchi, ota-ona va umuman inson bo'lishiga yordam beradi.

Abu g'uddanining ishining natijasi axloqiy yo'l-yo'rqi izlayotgan shaxslar va talabalarida xarakterni rivojlantirishga qaratilgan o'qituvchilar bilan rezonanslashadigan keng qamrovli qo'llanma. Kitobda Payg'ambarning o'zaro munosabatlarida fazilatlar mujassamligi ta'kidlanib, uni shaxsiy rivojlanish uchun abadiy Ilhom manbai qiladi.

Tez ijtimoiy o'zgarishlar va axloqiy dilemmalar bilan ajralib turadigan zamonaviy dunyoda "Ar Rasul ul Muallim" juda dolzarb bo'lib qolmoqda. Uning ta'limoti biznesdagi halollik, marginallashganlarga nisbatan hamdardlik va sabrsiz dunyoda sabr-toqatning ahamiyati kabi masalalarni hal qiladi. O'qituvchilar Interaktiv va tajribaviy o'rganishni targ'ib qilib, Payg'ambarning o'qitish usullaridan pedagogik tushunchalarni to'plashlari mumkin.

Xulosalar:

AbdulFattox Abu g'uddanining "Ar Rasul ul Muallim" asari axloqiy odob-axloq va pedagogik donolik chirog'i sifatida porlab, shaxsiy va ta'lim sohalari uchun chuqr yo'l-yo'rqi beradi. Uning ta'limotlari bizning davrimizning axloqiy muammolariga davo bo'lib, rahm-shafqat, halollik va ongni rivojlantiradi.

Xulosa qilib aytganda, AbdulFattox Abu g'uddanining "Ar Rasul ul Muallim" asari axloqiy rahbarlik va pedagogik tushunchaning abadiy manbai bo'lib turibdi. Uning ta'limotlari bugungi kunda birinchi marta yozilganidek dolzarb bo'lib qolmoqda va o'zgaruvchan dunyoda shaxsiy o'sish va samarali o'qitish amaliyotiga yo'l xaritasini taklif qilmoqda.

Adabiyotlar.

1. Do'stmurodov, S., & Haydarov, S. (2021). TARIX FANINI O'QITISHDA XVI-XVIII ASRLARDA HINDISTONNI O'RGANISH. Scientific progress, 1(6).
2. Mengboev, S. N., & Haydarov, S. (2021). TARIX FANINI O'QITISHDA URARTU PODISHOLIGINING O'RNI. Scientific progress, 1(6).
3. Asqarov, N. S. O., & Haydarov, S. (2021). ARAB XALIFALIGNING POYTAXTI BAG'DODNING TANAZZULGA YUZ TUTISHI. Scientific progress, 1(6).
4. Ro'Zmetov, J., & Haydarov, S. (2021). TARIXNI O'RGANISHDA SOSONIYLAR DAVLATINING O'RNI VA AHAMIYATI. Scientific progress, 1(6).
5. Tulaboyev, D., & Haydarov, S. (2021). TARIXNI O'RGANISHDA MESOPATAMIYANING TARIXI VA DINI: O'RNI HAMDA AHAMIYATI. Scientific progress, 1(6).
6. Ҳайдаров, С.А., (2022). Захридин Мухаммад Бобур: бир қўлда мўйқалам-у, бир қўлда тож. Scientific progress, 3(3)